

står, at »Det har ikke været muligt at få bekræftet denne påståede indkrydsning«.

Svar (2/2 2000)

Fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen): I tilknytning til det til spørgsmål S 344 afgivne svar kan oplysningerne i vedlagte notat uddybe dette svar.

For at tilgodese, at alle aspekter omkring sikring af genressourcer i Danmark belyses, og alle muligheder for at forstærke dette arbejde vurderes, vil der blive iværksat en international evaluering af arbejdet med sikring af genressourcer i Danmark samt den godkendte strategi herfor.

Folketingets Fødevarerudvalg vil i meget nær fremtid blive orienteret herom.

Bilag

Ministeriet for Fødevarer, 1. februar 2000
Landbrug og Fiskeri
Planlægnings- og udviklingskontoret

Notat om Genressourceudvalgets arbejde med rekonstruktion af den jyske kvægrace

Det arbejde, som Udvalget til Bevarelse af Genressourcer hos Danske Husdyr udfører, følger de retningslinier, som er indeholdt i »Strategi for bevaringsarbejdet med husdyr genetiske resourcer« og er godkendt af det daværende Landbrugs- og Fiskeriministerium.

Rekonstruktionen af den jyske kvægrace er en del af udvalgets arbejde. Den sidste tyr af renavlet *dokumenteret* jysk kvæg (dvs. stambogsført i den officielt anerkendte avlsforening for den Sortbrogede danske Malkeraces stambog) blev udstillet på dyrskue i 1955, og de sidste dyr af ren jysk afstamning forsvandt fra stambogen over »Sortbroget dansk Malkerace« i slutningen af 1960'erne. Efter de for udvalget kendte oplysninger eksisterer der herefter kun besætninger med kendetegn fra den jyske race, hvor egentligt *dokumenteret* (stambogsført) racetilhørsforhold mangler.

I den forbindelse er det relevant at bemærke, at stambogsføring af den jyske race påbegyndtes i 1880'erne og ophørte i 1949, hvor racen ophørte som stambogsført race, idet den blev slået sammen med den i Danmark stambogsførte hollandske race. Den sammenslåede race blev betegnet som »Sortbroget dansk Malkerace«.

Endvidere skal det påpeges, at stambogsføring i Danmark altid har været baseret på princippet om en åben stambog, hvilket indebærer, at indkrydsning med dyr fra andre racer er mulig. Dette har været benyttet i væsentlig omfang.

Forud for det *dokumenterede* racemæssige tilhørsforhold, som for den jyske race påbegyndtes i 1880'erne, ansås det racemæssige tilhørsforhold bestemt ved ydre kendetegn. Oprindelsen af det jyske kvæg er ukendt, men ældre kilder angiver, at det jyske kvæg muligvis kan have fælles stamme med det hollandske kvæg og Bretagnekvæget. Op igennem første halvdel af det tyvende århundrede ændrede det jyske kvæg type fra relativt små dyr til store rummelige dyr. Alle de typer af jysk kvæg, der kan ses på fotos og tegninger fra denne periode, er lige »ægte«.

Da der således siden slutningen af 1960'erne ikke længere eksisterer for udvalget kendte dyr af *dokumenteret* ren jysk race, har udvalget stillet efter at få rekonstrueret en stambogsført jysk race. Udvalget af dyr hertil har som udgangspunkt været baseret på det enkelte dyrs ydre kendetegn, dog suppleret med oplysninger af forskellig art, herunder private optegnelser over dyrenes slægtskabsforhold. Ved denne udvælgelse har udvalget fuldt ud været klar over, at nogle af de udvalgte dyr med kendetegn fra den jyske race kan have haft forældredyr i forudgående generationer, som var stambogsført i stambogen over »Sortbroget dansk Malkerace«, og som var af hollandsk herkomst. Ud fra de oplysninger, der foreligger for Genressourceudvalget, må det antages, at alle dyr i kendte besætninger med præg af den jyske race i forudgående generationer kan have haft dyr af hollandsk herkomst. Samtidig er det efter avlsmæssige definitioner *udokumenteret*, at de af Genressourceudvalget udvalgte dyr med jyske kendetegn har hollandske dyr i forudgående generationer af den enkle grund, at der for disse dyr ikke har fundet officiel stambogsføring sted.

De officielle regler for stambogsføring fremgår af bekendtgørelse nr. 438 om raceren avlskvæg, som er udstedt af Veterinærdepartamentet den 28. maj 1996. Disse regler ligger til grund for stambogsføring og *dokumentation* af afstamningsforhold for kvæg i Danmark.

I relation til den strategi, som udvalget har valgt for at sikre den jyske race er dette forhold heller ikke af relevans, idet strategien netop er baseret på at finde dyr, af den jyske type og derefter gennem registrering af afkom og fortsat se-